

Het Sjtaveshuuske 2

Op de vraag of het Sjtaveshuuske al lang deze benaming geniet, kan thans een bevestigend antwoord worden gegeven. Vonden we in het parochieregister van 1697 de benaming "Stevenskapel" (2e bulletin, pag. 37), in de schepenregisters trof ik in een stuk van 4 januari 1707 bij landoverdracht tussen Henricus Cobben en Jan Meulenbergh de volgende zinsnede aan:

"In het oppemer velt aen de oppemer haege, reijgenoot ter sonnen opganck Lenaerdt Frissen, ter sonnen onderganck Hendrick Cobben, een hoofd eynde Jan Cobben den Jonge, het ander hoofd eynde den gemeijnen wegh comende van St. Stevenshuijsken gaende naer Aelbeeck".

Dus hier was reeds sprake van een "huijsken", hoewel de huidige afmetingen niet meer onderdak opleveren dan een nis van 0,2 m³ inhoud. Mogelijk is het bouwsel in vroeger tijd toch groter geweest, wie zal het zeggen. Het was in het veld gelegen aan de "gemeijnen wegh". We komen dat ook tegen in een transport ackerlandts op 27 januari 1740. In dat stuk is ook sprake van een Huijsken van Sint Bavo op het grondgebied van de Heerlijkheid Wijnandsrade "aen den Hullenbroecker voetpatt". Dit bouwsel is ook genoemd in de landoverdracht tussen Tewis Bemelmans en Servaes Coemans op 2 juni 1737 "'t Sint Bavonis Huijsken". Overigens is deze Bavo-kapel, die wellicht op de grens met Nuth gelegen heeft, niet bewaard gebleven.

- - de steniging van sint Stephanus, afgebeeld in een oude bijbel - -

De datum van oprichting van het Sjtaves Huuske is niet bekend. Aan deze heilige is de parochiekerk van Wijnandsrade toegewijd, maar het is niet bekend of dit al van de aanvang af het geval was. De parochiekerk wordt als ecclesia media genoemd in het statutenboek van het concilie van Susteren uit 1307 (door pastoor G. Peeters per abuis in 1303 gesitueerd), maar zonder vermelding van de patroon. Het is aannemelijk dat de verering van de eerste martelaar in Wijnandsrade pas later op gang is gekomen; in het doopregister komt de naam van deze heilige vooral in de zeventiende eeuw voor en wel vanaf 1631. In het begin van de achttiende eeuw wordt St. Stephanus steeds in testamenten genoemd. In het testament van Geet Pelsers (2e bulletin, pag. 34) komen we hem tegen, maar ook in een testament uit 1733, waaruit ik citeer:

"Eerstelijck als wanneer sij sal comen te sterven, recommandeert haere aen godt almagtigh, haeren Schepper ende verlosser, aen de gebenedijde moeder godts Maria, aen den heijligen patroon Sint Steven ende aen alle heijlighen ende haer lichaem aen de gewijde aerde den kerckhoff van Wijnantsraede met den gewoonelijcken dienst van